

KisFiz 1.

3. gyakorlat: Kinematika 2. / Dinamika 1.

2014. február 25.

K1. (2.1.7) Egy vasúti kocsinak a rakománya és a kocsinak a padlója közötti súrlódási együttható $0,2$. A kocsi sebessége 25 m/s . Mekkora az a legrövidebb távolság, amelyen belül a kocsit a rakomány megcsúszásának veszélye nélkül állíthatjuk meg?

N1. Egy tömegpont helyvektorát az időben az alábbi kifejezés adja meg:

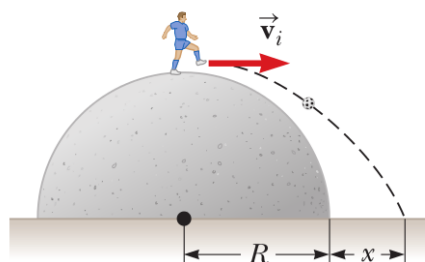
$$\vec{r}(t) = 2 * \cosh\left(\frac{\pi}{2} \sin t\right) \vec{i} + 3 * \sinh\left(\frac{\pi}{2} \sin t\right) \vec{j}$$

- Adjuk meg a tömegpont sebességvektorát az idő függvényében?
- Hol vannak a pálya végpontjai?
- Mekkora a pálya végpontjain a gyorsulás nagysága?
- Milyen pályán mozog a tömegpont? (Segítség: $\cosh^2(x) - \sinh^2(x) = 1$)

K2. (2.1.9) Vízszintes deszkán fekszik egy nagy tömegű test. A deszka és a teher közötti súrlódási együttható $0,1$. Mekkora gyorsulást kell adnunk vízszintes irányban a deszkának, hogy a teher lemaradjon róla?

N2. (Serway-Jewett 110/84 alapján) Egy R sugarú félgömb alakú betontömb tetejéről vízszintesen rúgunk el egy focilabdát.

- Legalább mekkora sebességgel rúgjuk meg a labdát, hogy a továbbiakban ne érintkezzen a beton félgömbbel?
- A minimális ilyen sebességgel elrúgva a labdát, a betontömb aljától mekkora x távolságra ér földet a labda?
- Mekkora szöveget zár be a sebessége a vízszintessel, közvetlenül földet érés előtt?

K3. (2.3.1) Tegyük fel, hogy egy műhold a földfelszín felett 1000 km magasságban kering a Föld körül. Mennyi idő alatt kerüli meg a Földet, ha a Nap, és a többi égitest hatásától eltekintünk? (A Föld sugara 6370 km)

N3. (1.4.9 alapján) Egy R sugarú kocsikerék gumijának mintázatába ragadt egy kavics. A kerék tengelye v_0 sebességgel halad egyenes vonalban egyenletesen.

- Adjuk meg a kavics helyzetét az idő függvényében!
- Határozzuk meg a kavics sebességét az idő függvényében!
- Határozzuk meg a kavics gyorsulását az idő függvényében!
- Tekintsük azt a helyzetet, amikor a kavicsot a tengellyel összekötő egyenes éppen vízszintes! Határozzuk meg ebben a pontban a gyorsulás érintőleges, és pályára merőleges komponenseit!
- Mekkora ebben a pontban a pálya görbületi sugara?

K4. (2.1.10) Vízszintes síkon fekvő $2kg$ tömegű teherhez fonalat erősítünk. A fonál $100N$ húzóerőnél szakad el. A súrlódási tényező a teher és a sík között $0,1$. Határozzuk meg azt a legnagyobb vízszintes irányú gyorsulást, amelyet ennek a fonálnak a segítségével a tehernek adhatunk!

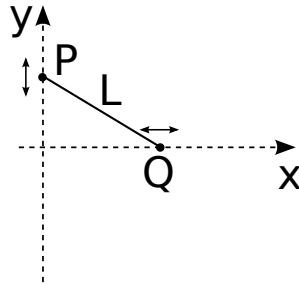
N4. Modellezzük a síugrást! Tételezzük fel, hogy a síugró egy $\alpha = 50^\circ$ hajlásszögű lejtő tetejéről indul $v_0 = 90km/h$ sebességgel vízszintes irányban. Hanyagoljuk el a közegellenállást!

- Kiindulási helyétől milyen d távolságban ér földet?
- Mekkora lesz a legnagyobb távolsága a talajtól mozgása során?
- Közvetlenül landolás előtt mekkora a sebességének nagysága, és mekkora szöget zár be a lejtővel?
- Hogyan befolyásolhatja a légellenállás az előző eredményeket?

K5. (2.1.43) Egy 30° -os lejtőre fel akarunk húzni egy $400N$ súlyú testet. Mekkora erőt kell alkalmazni, ha *a*) a lejtővel párhuzamos, *b*) vízszintes irányú erővel húzzuk? A súrlódás elhanyagolható.

N5. (1.4.20) Egy L hosszúságú merev rúd P vége az y tengelyen, Q vége az x tengelyen mozoghat az ábra szerint. A P pontot az $y_P(0) = 0$ helyzetéből $v_P(t) = A\omega \sin(\omega t)$ sebességgel kezdjük mozgatni ($L/2 > A$).

- Add meg a P pont helyzetét az idő függvényében $y_P(t)$!
- Add meg a Q pont helyzetét az idő függvényében $x_Q(t)$!
- Add meg a Q pont sebességét az idő függvényében $v_Q(t)$!
- Mely időpontokban lesz a Q pont sebessége nulla? Hol vannak a pontok (P, Q) ezen időpontokban?

Szorgalmi 3. Egy magas torony tetejéről eldobunk egy követ. A vízszintessel mekkora szöget bezáróan dobhatjuk el a követ, ha azt szeretnénk, hogy mozgása során mindvégig távolodjon tőlünk?

Szorgalmi 4. Egy kicsiny gömb alakú vízsórófej minden irányba v_0 sebességgel permetezi ki a vizet. Határozzuk meg a létrejövő vízfelhő alakját! (Segítség: vizsgáljuk meg, a tér mely pontjaiba juthat el a víz?)

(A szorgalmi feladatok leadási határideje a kisZH-ra való tekintettel a következő utáni gyakorlat. (március 11.))